

Українська газета
українського слова
на світі
американський зміст

Адрес
Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
Тел. УНІО: HENDERSON 4-1018

НІХТО НЕ ПОВИНЕН БУТИ СУДДЕЮ В СВОЇЙ ВЛАСНІЙ СПРАВІ — КАЖЕ АЙЗЕНГАВЕР

ПРЕЗИДЕНТ НЕ БАЧИТЬ ПОТРЕБИ ВЖЕ ТЕПЕР ЗДІЙСНЮВАТИ ПРОГРАМУ УРЯДУ В БОРОТБІ З БЕЗБОРІТТЯМ; ОСТАННЯ ВОДНЕВА ЕКСПЛОЗІЯ — ЦЕ МІСТЕРІЯ ДЛЯ НАУКОВЦІВ; ЗДА ПОВІДОМЛЯЄ АНГЛІЮ ПРО ЧАС НЕГАЙНОЇ ВІДПЛАТИ АГРЕСОРОВІ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на пресовій конференції заявив, що в ЗДА панує такий закон, що ніхто не повинен бути суддею в своїй власній справі. Про це повинен дбати Республіканська партія — казав президент у відповідь на запит журналістів про доганяння сенатора Джозефа Р. МакКарті брати участь у справах Сенатської Слідчої Підкомісії в справі неперозуміння з секретарем армії Робертом Стивенсом. На інший запит президента відповів, що він не може скласти жадної заяви про це, бо сенатор МакКарті має право ставити запит на цій комісії, бо він не орієнтується в цій, технічно заплутаній справі. Сенатор МакКарті негідно після заяв президента твердив, що між ним і президентом панує "повна згода", бо президентські слова відносяться не до цього (МакКарті), тільки до Роя Кона, якого має переслідувати сенатська Комісія. "Я згоден не хочу бути своїм власним суддею" — казав МакКарті.

В справі безробіття президент казав, що поки що його уряд не думає здійснювати виготовлену програму боротьби з безробіттям. Бо економіка ЗДА може поправитися без урядових заходів. Число 4 мільйонів безробітних — це дуже поважне число, казав президент, але існує можливість, що воно буде зменшуватися і без заходів уряду. Жур-

ПРЕЗИДЕНТ ДІСТАВ РЕЛІГІЙНУ ПАМ'ЯТКУ

Президент Двайт Д. Айзенгавер побожно пригладяється золотому хресту, що його дав йому в Білому Домі, в імені Св. Спасаєного Патріарха, Архиспасаєного Михайла, голова Греко-Православної Церкви Північної і Південної Америки. В хрест опрацьована частинка дерева з того хреста, на якому розп'ято Ісуса Христа майже 2,000 років тому.

Комісар для втіачів при ОН домагається 40 мільйонів доларів

Об'єднані Нації, Н. Й. — Високий комісар для справ втіачів при Об'єднаних Націях, д-р Дж. Ван Гейден, опрацьовує план розв'язки проблеми втіачів, для здійснення якого потрібно 40,000,000 доларів. Ця проблема мала б бути розв'язана впродовж найближчих п'ятих років. Ван Гейден сподівається фінансової підтримки від Господарської і Соціальної Ради ООН, яка збирається на засідання влітку цього року в Женеві. Якщо 55 держав,

Проектують збудувати 1,400,000 мешкань

Вашингтон. — Голова Ван-Ковей Комісії в Палаті Репрезентантів, конгресмен Джессі П. Волкотт заявив, що республіканські провідники приєднують виготовлення законопроекту про побудову нових домів, щоб найближчого тижня можна було приступити до голосування над цим законопроектом. В 1954 році — казав Волкотт — планується збудувати 1,400,000 нових мешкань, а також уможливити продаж від 600,000 до 700,000 старих домів. Демократичні члени цієї комісії

Тасмні відомості про атом в англійській брошурі

Кензас Сіті. — Американські атомові фахівці вивчають видрукувану в Англії брошуру п. з. "Англійські атомові фабрики", в якій подано відомості про атом, що їх в ЗДА це й досі вважають за секретні. Ця брошура, видає що місяць тому, лише тепер появилася в цій країні. З неї можна довідатися про продуктування атомової енергії, про способи, якими англійці збагачують уран до вибухового рідня і про те, як вони продукують плутоній — матеріал, потрібний для виготовлення атомової бомби. Цю техніку винайде спершу в ЗДА, і про неї знають в цій країні тільки одиниці з огляду на безпеку країни, яку охоронює закон, ухвалений Конгресом. Брошуру написав К. Е. Б. Джей, а надруковано її в королівській друкарні, звідки вона пішла у вільний продаж. Президент Айзенгавер недавно звертався до Конгресу з проханням змінити застарілий закон про атомову енергію, який ухвалено тоді, коли атомова тасмніця належала тільки ЗДА.

Справа депортації співака Геймеса

Лос-Анджелес. — Уряд Іміграції і Натуралізації вручив співакові Дікові Геймесові, чоловікові кінозріти Ріти Гейворт, наказ про його депортацію до країни його народження Аргентини. В наказі подано такі причини депортації: Геймес не може стати громадянином ЗДА, бо під час другої світової війни провів зливітий його від військової служби як чужинця; коли Геймес втік був в червні минулого року з ЗДА на Гаваї до Ріти Гейворт, то не мав права повертатися, і тому підлягав закону про депортацію. Геймес має це й третю провинку, бо в січні 1953 року не подав своєї адреси до іміграційного уряду, хоч усі чужинці під загрозою депортації мусять це робити кожного року. Оборонець Геймеса заявив, що є люди, які бажали розбити подружжя життя Геймеса та Ріти Гейворт, і він апелюватиме до Найвищого Суду.

Півторафунтова дитина прожила вже п'ять днів

Моррістаун, Н. Дж. — Дебра Енн Нютон живе вже п'ятий день, хоч при народженні важила тільки 18 унцій. Вона належить до найменших дітей в історії медицини, які пережили своє народження. Дебра Нютон перебуває в шпиталі і, почува-

Американці не будуть вишколювати військ в Індонезії

Секретар оборони Вільсон висловився за участь американських інструкторів у вишколюванні автохтонних військ в Індонезії. Однак це його становище суперечить з становищем політичних і військових французьких чинників, які вважають, що вишколом індонезійської автохтонної армії мають займатися тільки французи, з огляду на престиж Франції в очах автономних урядів Лаосу, Камбоджі і В'єтнаму. В Індонезії є тепер 200 американських авіаційних техніків та 40 цивільних пілотів і це не вирішено, чи буде збільшена ця кількість американців з висилкою

Неру критикує американську систему колективної безпеки

Нью-Делі. — Індійський прем'єр Неру знову висловився у парламенті велику промову за гострою критикою американської системи колективної безпеки, називаючи її сім'ям "небезпечною, неспівзвучною і хитрою". При цій нагоді він ще раз накинувся на американську військову допомогу Пакистану, заявляючи, що вона "створює воєнний клімат". Треба рішуче сказати Неру, — що війна є неминуча, і тоді всіми способами до неї приготуватися, або шукати миру, коли воєни живуть, дала добрі наслідки. Хто допускає мож-

Лейбур-партії загрожують розлам

Лондон. — В англійській опозиційній Робінсонській партії може прийти внаслідок до розпаду, у виступі якого друга найбільша англійська партія поділилася на дві майже рівні частини. Ця небезпека постанала в зв'язку з питанням відбудови німецької збройної сили. Офіційний провід партії солідаризується з консервативним англійським урядом у відношенні до західно-європейського пакту Оборони Спільності, що передбачає спільну з німцями європейську армію, вважаючи, що така армія корисна для Англії, бо забезпечує її зі сторони європейського континенту. Крім цього, керівництво лей-

Ізраїль погрожує арабам відплатою

Єрусалим. — Представники Ізраїлю виїхали з мішаної іордансько-ізраїльської комісії для береження перемиря, що існує від останньої жидівсько-арабської війни під проводом американського командора Гатсона, — на знак протесту проти становища цієї комісії у справі нападу на автобус і вбивства 11 його пасажирів. Представники Ізраїлю в цій комісії запропонували резолюцію з гострим протестом і засудом Іорданії, з території якої — як твердять ці представники — прибула до Ізраїлю озброєна група арабів і зробила на автобусі засідку. Представники Іорданії заперечили цьому, заявивши, що жиди не мають на це певних доказів, а що, навпаки, є докази, що в нападі брали участь також мешканці Ізраїлю. Навпаки вгорі голова комісії в голосуванні участі не брав, але прихилився радше до Іорданії. Тоді представники Ізраїлю відмовилися співпрацювати з комісією. Голова делегації Ізраїлю заповів ще перед голосуванням, що невдача комісії у цій справі означає, "кінець Гатсона" і "кінець Об'єднаних Націй в Палестині". Найгірше — пише американський кореспондент "Нью-Йорк Таймсу" — що представники Ізраїлю з виразною погрозою заявляють, що уряд його країни не зможе гарантувати, що жидівського боку не буде відплати за цей напад. Ця погроза відбилася на терені Об'єднаних Націй у Нью-Йорку, де представник Лівану, д-р Малік, звернувшись в Раді Безпеки у зв'язку з імені всіх арабських держав на те, що з боку Ізраїлю треба сподіватися якогось наважоду. Представник Ізраїлю не мав наперечень.

Німці здобувають торговельний ринок

Мехіко Сіті, Мехіко. — Західна Німеччина планує здобути торговельний ринок у Мехіко та інших латинських державах Південної і Середньої Америки, який вона втратила під час другої світової війни. В ті цілі організовано в столиці Мехіко велику виставку мануфактурних товарів та машин. Ціна виставлених експонатів перевищує 25 мільйонів доларів, а в 1953 році дішов вже до 30,000,000. Німці привезли минулого року з Мехіко тогочасного президента Мехіко, який в Мехіко дістав з Західної Німеччини до 14 гарантій кредитів і допомоги в здійсненні господарських планів.

ЗАГОСТРИЛИСЬ ВІДНОСИНИ МІЖ НІМЕЦЬЧИНОЮ І ФРАНЦІЄЮ

ФРАНЦІЯ ПОСТАВИЛА НОВІ ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВІДБУДОВИ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ. — НЕМА ВІДГОВІД НА ПОРУЗУМІННЯ У СПРАВІ ЗАРПЧИН

Бонн. — Німецький уряд оприлюднив свою постанову — відкинути останні передумови, що їх поставила Франція при затвердженні тої зміни німецької конституції, яка дозволяє німцям відбудувати свою збройну силу. Три західні високі комісари погодилися були вже на затвердження цієї зміни, прийнятої німецьким парламентом, з тим додатковим застереженням, що відбудова німецької збройної сили може розпочатися тільки після ратифікування західно-європейського пакту Оборони Спільності всіма шістьма заінтересованими державами. Тим часом уже після такої постанови західні високі комісари в німецькому уряді зажадали ще додатково, щоб Західна Німеччина підписала протокол, виготовлений представниками шести держав, приналежних до так званої західної європейської спільності, про те, що Франція збереже свої окремі зверхні права над французькою армією, якщо постане спільна європейська армія включно з німецькими частинами. Той протокол був виготовлений ще в лютому минулого року у Римі, але його не підписували формально уряди всіх заінтересованих держав. Західно-німецький уряд стоїть тепер на становищі, що коли б канцлер Аденауер мав підписати тепер той римський

Тіто їде до Туреччини

Београд. — Югославський маршал Тіто заявив, що в найближчому місяці поїде до Туреччини з офіційними відвідами. Під час тих відвідів буде мова про перетворення теперішнього військового порозуміння між Югославією, Грецією і Туреччиною у військово-політичний союз цих трьох держав. Водночас виявилися можливості, що четвертим партнером того пакту стане Італія. Повідомляючи про це з Београду, закордонні кореспонденти додають, що існують познанки, що в дуже близькому часі прийде до безпосереднього порозуміння між Італією і Югославією у справі Триєсту.

Уряд Шельби в Італії має сильну позицію

Рим. — Уряд Шельби отримав поважну перемогу в зв'язку з скандальною справою, що загрожувала йому потрясінням: торгівлю наркотиками в клябах, що користувалися протекцією поліції, смертю при невинуватих обставинах молодого дівчини та участю в тій афері сина міністра закордонних справ Півччоні і ін. Опозиція зажадала в цій справі негайної парламентарної дебати. Прем'єр Шельба спротивився, кажучи, що тепер ще ведеться поліційне та судове слідство в цій справі, і запропонував покласти дебату на найближдше 7 липня. За урядом внесенням було 270 голосів проти 198. Окремо 268 голосами проти 207 голосів був відкинений внесок комуністів у цій самій справі. Прем'єр Шельба підтримав та кож монархісти, які, зрештою, не належать до урядової коаліції.

Совети випустили на волю 291 еспанського полоненого

Мадрид. — Французький Червоний Хрест повідомив, що совєтський уряд випустив на волю 291 еспанського воїна, що потрапили в полон ще на початку другої світової війни. Щоб забрати звільнених еспанців, до Одеси відправили корабель. Усі вони перебували в одному з совєтських таборів невольничої праці, і були позбавлені права писати та діставати будь-які листи. У другій світової війни воювала по німецькому боці проти Совєтів еспанська "Блакитна дивізія".

В СВІТІ

● "Москалі перші полетять на місяць". — заявив 90-літній російський учений Обручев у своєму зверненні до комсомолу, що його передавали через радіо. "На місяць чекатиме на російських Колумбів", — сказав здатний російський гурман патріот.

● Корольов Сльавету II, її чоловіка князя Едінбургу і весь почет вже двічі шпелено в Австралії гамма-глобуліною проти неуги дитячого паралічу, що її епідемія вибухла в околиці, яку саме відвідав корольова. Шпеленню не підлягали тільки осіб старших за 35 років, бо вони відпорніші на дитячий параліч. П'ять тижнів тому корольову та її почет шпелювали після того, як вона розмовляла з дружиною посла, що заховів на неї недугу.

● У столиці Пакистану, Карачі арештовано три особи, які мали генерала, під закидом, що вони підготовляли атентат на молодого короля Іраку, що приїхав до столиці на відвідини. Другому секретареві посольства Цейлону наказано виїхати з Пакистану апродоку 24 днів, як замішанку в тім змові.

● Китайський комуністичний уряд заарештував 28 китайських католицьких духовників, у ході дальших репресій проти релігії і духовництва, — повідомляють італьці, що прибули до Гонг-Конгу.

● Індонезійські партизани застосували нову тактику: щоб відвернути увагу французів від фортеці Дісбенфу і перешкодити довозу нових підкріплень, вони послали бойову акцію на інших відділеннях, зокрема — знову перетяли головний шлях від порту Ганой до місцевості, де перебувають американські летуни і технічний персонал.

Домагаються дальшої знижки податків від продажу

Вашингтон. — Демократичний сенатор Волтер Ф. Джордж заявив, що він домагається в Сенаті більшої знижки податків від продажу, ніж ухвалила Палата Репрезентантів. Він сказав, що підтримуватиме внесок сенатора Іола Дуглеса, що скасувати 10-відсотковий податок від продажу таких предметів, як холодильники і кухонні плити. Джордж вважає, що таке зменшення податку від продажу збільшить купівельну силу населення і заохотить підприємств до розробки своїх підприємств. Палата Репрезентантів зменшила прибуток із податків від продажу на 912,000,000 доларів, а Сенатська Фінансова Комісія підвищила цю суму до 958,000,000 доларів. Без зміни залишилися податки від продажу лікерів, автомобілів, сигарет і тютюну.

"Дбайте більше про пацієнтів як про свою кишеню" — закликає лікар своїх товаришів

Клівленд, Огайо. — Д-р Роберт М. Майерс, який, поки став лікарем, був священником, закликає своїх товаришів — лікарів, щоб вони проваляли більшу одиницю, коли лікують своїх пацієнтів. У промові, виступаючи на зборах Американської Академії для Загальної Практики, він сказав, що лікарі вважають, нібито "Бог сотворив тільки їх", а всі інші люди сотворені не Богом. Професійні лікарі заінтересовані більше своєю кишенню, як пацієнти. Вони думають тільки про те, щоб якнайшвидше залишити практику і піти на відпочинок. Така постава лікарів більше сприяє доганяючій державній або соціалізованої медицині, ніж усі політики, що колибуть жили. Майерс вважає, що "коли Американська Академія для Загальної Практики повинна мати основу для дальшого існування, то передусім лікарі мусять дати найкращу оцінку якнайбільшому числу пацієнтів, і то по найнижчій ціні".

В АМЕРИЦІ

● Група демократичних студентів університету в Північній Кароліні вистала бундівного демократичного кандидата на президента Стивенсона таким транспарентом: "Нехай живе Адольф Стивенсон — найближчий президент ЗДА".

● В останню тиждень в Нью-Йорку зменшилося число прохень про виплату допомоги для безробітних. Це було найнижче в цьому році число прохень. Але в інших місцевостях Нью-Йоркського штату число безробітних зросло, досягнувши найвищого числа в цьому році.

● В Конгресі з'явився делегат фармерів з південного заходу, щоб звернути увагу конгресменам на те, що в південно-західних, штатах панує довга посуха, яка загрожуює катстрофічному сільському господарству та тваринним фармам.

● Президент Айзенгавер іменував генерал-лейтенанта Лоренса С. Крейті командантом союзних летунських сил в Південній Європі.

● Найвищий суд стеєть Юта вирішив, що дерево, яке росте в горі, не є перешкодою оленів, що йдуть Окружний суд був вирішив, що галузь цього дерева, яке знісся над сусіднім городом, треба обтати.

● Секретар рільництва Езра Теффт Бенсон боронив на Сенатській Комісії свою рільничу програму, заявляючи, що зменшення допомоги фармерам регулюватиме сільсько-господарську продукцію, коли фармери діставатимуть меншу державну допомогу за ті продукти, яких є забагато, і продукуватимуть ті продукти, що їх на ринку бракує.

Г. Колотий
УКРАЇНСЬКА ТОПОМАСТИКА

Українська наука на еміграції спромоглася на викоме і однією на американському континенті видання, саме ономастичну серію, що її видає Українська Вільна Академія Наук у Канаді. Вона чи не була тою, що випускає американського журналу „Назви“, який почав недавно появлятися.

Досі вийшли такі праці: 1. „Назва України“, 2. „Канадський містечко українського походження“, 3. „Назва „Галичина“ й „Волинь“ — всі Я. Рудницького, 4. „Назва „Україна“ на Закарпатті — В. Барвінського, 5. „Походження назви „Ruthenes“ — Б. Унбегавна, 6. „Причини до методології ономастичної — Ю. Луцика і 7. „Канадський містечко українського походження“ — відомого слов'янознавця, проф. В. Кіркорея, що наводить канадський містечко назви різних національних середовищ, а тому багато українських. Приготовляється і незабаром вийде вже 8-й випуск цієї цінної серії (про назви в Галичині та XVII ст.), яку редагує проф. Я. Рудницький.

Ці праці тим цінні, що заповнюють велику прогалину, яка виникла внаслідок забування свідомості українців про розпочаті в 30-х рр. діяльності Історико-географічної Комісії при ВУАН (О. Грушевський, О. Барановський, М. Ткаченко, Г. Шамрай, В. Юрківський, С. Глушко і ін.), що збирала матеріали до українського топонімічного, однак — не могла їх опублікувати.

Словники назв України, видані німецькими видавництвами (1941, 1943) — не були повними. Коли врахувати те, що сама УРСР в межах 1931 року мала 51,999 назв населених точок (пізніше частинно „зліквідованих“), то додати назви Підляшшя, Полісся, Холмщини, Волині, Галичини з Лемківщиною, Закарпаття з Прикарпаттям, Буковини, Хотинщини й Ізмаїльщини та Кубані, Ставропольщини та Території в межах РСФСР, — то відстанню ймпозитну суму біля 85 тисяч.

Давніші праці про назви України, як М. Сумцова, Я. Головацького, Сулімирського-Хлєбєвського (Словник Польського Королівства), П. Семєнова (Географічно-статистичний словник рос. імперії та новітні Ріктера — 1912, Кенка: (Список осель Росії, 1903, Арнольда — Ромера — 1938-39, Вистигицького — 1934, румунський — 1940, словацький — 1942, американський Липпінкатта — 1952 та англійський (кілька видань) — є перестаріли на сьогоднішній час, неповні, або податі повністю, русифіковані чи румунізовані форми і тому не мають повної наукової вартості. Ще найповнішими довідниками українського топонімічного являються шематизми греко-католицьких спархій Галичини й Закарпаття, які подають народні і традиційні назви (як пр. Лютовська, Кадлубська, Незвизка, замість Кадлуби, Лютовичів тощо). Чернішівщина охоплює точний Спис-

Проф. Микола М. Палій
УКРАЇНСЬКЕ ЕСПАНОЗНАВСТВО СЬОГОДНІ

Українські письменники та науковці, шукаючи новий ідей та свободи вислову в умовах царату, зацікавилися в Захід, зокрема зацікавилися еспанською мовою, літературою і культурою. Це зацікавлення принесло добрі плоди: заснована в 19 столітті наукових осередків еспанознавства, видавання книг і перекладів та виміну думок на літературно-культурній темі. Цей культурний зворот проіснував аж до першої світової війни і відновився знову у зменшеному вигляді по обох сторонах Збруча після 20-х років. У підсумку української еспанознавства розвивалося під натиском диктаторської пропаганди в зв'язку з еспанською громадянською війною (1936-39), а в Західній Україні воно обмежувалося до записування літературної тематики.

Після другої світової війни велика частина української еміграції в Німеччині, наставляючи на поселення в південно-американських країнах, не знала ані еспанської мови, ані умови життя в цих країнах. Ось тоді то видали з конспіку та підручники з еспанської мови як „Самовчителі еспанської мови“ П. Меденка, „3,000 слів та зворотів по-еспанськи“, „Еспансько-український словник“, П. Ч., „Українсько-еспанський словник — В. С. і Естудіум ель еспаньол“ Б. Лончини.

Майже в тому самому часі, почався зовсім інший етап еспанознавства: на місце науки з конспіку почала виростати і кріпшати наука з цікавості, що проявлялася оригінальними статтями, розвідками, перекладами, а то й особистими творами. Через брак відповідного наукового журналу, майже вся літературна творчість українських еспаністів і принагідних любителів еспанської культури зосереджувалася та ще й досі зосереджується в українських часописах, розпорощених по всій західній півкулі. До поширення нашого еспанознавства спричинили чимало мірою канадський „Новий Шлях“, який в 1948 році покрив зразки оповідань Альберто Гільєна, Рікардо Пальма, Лопеса де Віллі, біл Литви, Польщі і Росії, як частини Східної Європи. Крім цього всі чужомовні видання, як „Ukrainian Weekly“, „Ukrainian Quarterly“, „Ukrainian Bulletin“, „L'Ukraine Libre“, „Ucraina Libre“, „Ukraine in Gegenwart und Vergangenheit“ і книжкові видання, повинні вживати українських топонімічних назв. Нам треба призначити чужомовні до вимови Київ, Куїв (у н. мові), замість Київ (річник Енциклопедії Британіки вживав Київ), Одея, зам. рос. Odessa, Mariupol, зам. Мариуполь (як уживав проф. Січинський у „Ukraine in foreign comments“) і т. п.

В обличчя порушень справ бачимо, яке велике значення має серія ономастична, видана проф. Рудницького. Для побачити йому цюнакрайшій успіхів.

— Іно! — немов гарячий вугіль з попечених рук, впадо і їм з тремтливим уст мужчини. — Це єдина чорна плямка в тоб відізналась. Чому такий колючий жар? — Мироне, я сказала правду! — Не розуміючи закиду, дивилась перелякано на нього. Він розгублений стояв перед нею. — Так, Мироне! — Кивнула перекоплено головою. — Мене — старого? — Тебе негарного! — Засміялась. Мирон раптово адихнув повітря і з розмаху обняв і підніс дівчину. Захоплений щастям, і з пошаною до нього, поцілував її обережно в чоло, олускаючи на землю. — Коханий, світ не снігом, квітами покритий; вдихається п'янке повітря, серце зачароване завмирас. Ще не йдім додому! Переїдемося. Природа немов для них покляла білі килими, накидала срібла в голі руки корчі та дерев і, відчинивши широко зіркові очі, замінала, наче хотіла вслухатися у радість двох людей. Іна зложила руки, мов до молитви, і з глибини її серця вирвалось: „Мамо!“ — Мироне, мені здається, що моя мати іде радісно всміхнена з нами. В один Святий Вечір пережила вона трагедію, і вже до смерті тільки сумно всміхалась. — Що твоя мати пережила? — схилився Мирон. — Іспит... Вже мала чоловіка й залюбулась в іншого. До та приходить молодий товариш, учитель музики, грати в шахи. Мати була дуже гарна, і він все частіше відвідував їх. Мовчки дивилась на маму, мама на нього. Та во багато старший від мамі і дуже скоро відчув, що він зайняв людина. Сильно переживав втрату любови дружини. Прийшла зима. Батьки запросили приятеля на Святий Вечір. По полудні того дня захворів тато. Мусів негайно піддатись операції. Мати, стурбована, все ж раділа при думці, що проведе вечір з Олегом, так звана зустріч. Вже не було часу повідомити його про хворобу тата. Він мешкав за містом і не

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛИ
ЯРОСЛАВ МЕГАСЮК

Вспарі з цією легкою опісою тематикою прийшли такі перші поважні зразки перекладної літератури, правда, трохи ще недолідної із-за браку достатнього знання еспанської мови, а далі й оригінальні твори з південно-американським підкладом. До перших таких повільно зарухувати оповідання „Заклад“ Альберто А. Іглєсіаса в перекладі О. Драгоманова, в якому мальовано світлі і тіні аргентинського життя. Переклад не злий, однак ще гірший, як всі інші, мовними недоліками. Подібну невиробленість подібусмо також в спробі перекладу поезії І. Качуровського „Сімдесят балюні в жадній квітці“. Наша нова еміграція ще не опанувала як слід делікатної складки еспанської мови, однак вже ці перші відважні спроби є великим здобутком на полі еспанознавства. До серії добрих перекладів належить оповідання Еспіні „Чудотворні квіти“. Це є мистецтвий і глибокий думкою твір еспанської письменниці на релігійній темі. Як глибоко вросла вже наша еміграція в південно-американське життя, вказує зовсім відмінний твір О. Драгоманова „По той бік світу“. У цьому творі авторка мальовано пригоди молодого українця, вихованого в Аргентині. Події, описані в цьому творі, відбуваються на одній „естансії“ (велике господарство) біля Буенос Айресу і на берегах ріки Ла Плата. Не зважаючи на погляді одиниць, авторці належить признання за виповнення цієї прогалини, заведбаного старшою еміграцією.

Велику пошану треба віддати українському філадельфійському тиж. „Шлях“, який чимало спричинив до популяризації високомистецьких зразків еспанської літератури в українських перекладах. До згаданих вище оповідань, слід зачислити ще два, які появились цього року: Рікардо Пальма „Лінійство і розсудок“ і „Скорпіон ченця Гомеза“. Є це перуанські легенди з релігійною тематикою, які захоплюють читача легкими літературними стилями і простотою вислову думок. Обидва в перекладі автора цієї статті.

Усі дотеперішні надбання дуже скупи й занадто розпорощені. Все ж таки є надія, що з приходом нових сил і ця царина науки заповниться новими і цінними здобутками.

Проф. І. Бандура, „В долині Ріо Негро“, Овд, III, 1, 1951. 2. Адриан Абрам, „Враження з Перу“, Овд, III, 6, 1951. 3. Д-р Л. Стаховський, „З венесуельського подорожжя“, Овд, III, 1-8, 1951; IV, 5-6, 7-8, 1952. Вийшла також особіною книжкою у В-ві М. Денисюка, Буенос Айрес, 1952. 4. Альберто А. Іглєсіас, „Заклад“, пер. О. Драгоманова, Нюрога, II, 10, 1950. 5. Фернандес Морено, „Сімдесят балюні в жадній квітці“, пер. І. Качуровський, Нюрога, II, 12, 1950. 6. Конча Еспіна, „Чудотворні квіти“, Шлях, XIII, 50, 1950. 7. О. Драгоманова, „По той бік світу“, В-во М. Денисюка, Буенос Айрес, 1951. 8. Рікардо Пальма, „Лінійство і розсудок“, Шлях, XIV, 2, 1953. 9. Рікардо Пальма, „Скорпіон ченця Гомеза“, Шлях, XIV, 13, 1953.

Усі дотеперішні надбання дуже скупи й занадто розпорощені. Все ж таки є надія, що з приходом нових сил і ця царина науки заповниться новими і цінними здобутками.

НОВІ УСПІХИ РОМАНА РУДИНСЬКОГО
Роман Савицький

Одинадцятирічний Роман Рудинський, про якого концертові виступи як півністі й скрипка вже не раз писалося на сторінках української й американської преси, здобув новий, рідкий успіх: філадельфійська Музична Академія, якої Роман є учнем-стипендіатом, влаштував йому в п'ятницю, 2-го квітня, його власний концерт. Такі концерти влаштовують там дебільша тільки закінченими артистами — абсолютними, і це мабуть, перший випадок, щоб так з власним концертом виступив 11-річний хлопчина. Ще й до того, Роман у програмі свого концерту, — яка складається з творів Баха, Равері, Бартона й Де Фая, — вперше гратиме теж свої власні твори, а саме „Три Прелюдії“, „Квінти в такті п'ятичотвертних“, „Мелодійний прелюд“ і „Хроматичний прелюд“.

Ось наїхали Мельники з-за Едмонтона: „Вули то хлопці чорняві, задираки, вовком зивились. Піданглізовані, але українською купують тримають“. Напередодні шлюбу молоді вярджали за прастраним звичаєм та співали, як колись: — Тепер же ж маши мене! — Олєг, коли прощався з матюмо, сказав, що ніколи не буде менішати і цілковито віддасться своєму фахові. — І тому ти сумна, Іно? — Невже ж це дивус тебе? Мирон мовчав. Він відчув, що порожніми видались би пій дівчині слова, якими хотів уневажнити колись сказане слово. Ця дівчина ще не доросла до світської легкдушності, — подумав він. — А може вона й переросла, може в ній промігачіть початку до кращого порозуміння людини з людиною? Початок до безперечної вартості слова. Мовчав ішли вони назад і мовчки подали собі на прощання руки. Не вистачало і Миронів легкдушності на те, щоб розізнати в коханий дівчині віру в слово, або послати її вимоги до нього.

Галина Журба
МІТИ

За вікнами блакитня заміряність лісів і тужливий крик сови, як самота розпущи, а тут, у змінаті батьку свічку погасана і чуо його теплі, мов Святвечір, руки. — Спи, спи спокійно... Тіша... В ідальній спроквола, повагом б'є годинник старечі гейнали, а на віках шмоти рідом посідали, і „пан з ідицьким носом“ ходить кругом столу. В безвідді десь гавкіт далекий, і тихо цвіркун поцвіркус за півчю; лукавий хтось котить по підлозі на збитки горіжком і кіхочуть шмоти під листям агави. Можна спати спокійно... І тільки зненацька присниться десь над ранком лютій вовк і качка.

ДОПОМОГОВИЙ ФОНД
ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Велика кількість мистців українців на еміграції на обох півкулях, — це люди старі, якім не легко фізично працювати, та ще тяжче знайти, з огляду на свій вік, взагалі якусь працю. Тому їхні матеріальні умови часто жалюгідні. Разом з віком приходять різні недуги, а часом і нещасливі випадки, і от тоді наступав вже дійсно трагічний стан. Залишається мистец без праці, без грошей і без сили до дальшої боротьби.

Приходять трагічні вістини з США, з Франції чи Німеччини, що той чи той мистец тяжко захворів, або поналізався при праці, чи став жертвою нещасливого випадку. Треба б негайно допомогти. Але як? Немає ніяких на те фондів.

І от тому Головна Управа Об'єднання Мистців України в Америці вирішила створити фонд допомоги потребуючим українським мистцям.

Управа Об'єднання звернулася із закликом до українських мистців, що перебувають в Америці, з проханням подарувати по одній із своїх праць на влаштування лютерії, — дохід з якої призначений на фонд допомоги.

Мистці радо відгукнулись на заклик Управи і надіслали 36 експонатів на лютерію. Ці експонати складаються з олійних, акварельних образів, графіки і скульптури.

Принизив мистців, які подарували свої твори на фонд: Скульптура: А. Павлюк, М. Черешнюк, В. Сім'янік, С. Литвиненко, І. Станіславський, О. Латуришак. Малювання: А. Мельник, В. Воженський, М. Сергій Литвиненко, Голова Об'єднання

„ВЕСЕЛИСНО“

У кількох числах канадського (Торонто) польського часопису „Зайонковець“ за п'ятницю, 2-го квітня, його власний концерт. Такі концерти влаштовують там дебільша тільки закінченими артистами — абсолютними, і це мабуть, перший випадок, щоб так з власним концертом виступив 11-річний хлопчина. Ще й до того, Роман у програмі свого концерту, — яка складається з творів Баха, Равері, Бартона й Де Фая, — вперше гратиме теж свої власні твори, а саме „Три Прелюдії“, „Квінти в такті п'ятичотвертних“, „Мелодійний прелюд“ і „Хроматичний прелюд“.

Відомий польський письменник Мельхіор Ванькович, що впріє і впріє в польсько-білоруській культурі, виявив глибоке зацікавлення взаєминими полями з їхніми сусідами. Звідси його твори з польсько-білоруського пограниччя. Звідси й цей його нарис з життя фермерської імміграції в Канаді, де на мішане населення з'являються різні національності, серед них й українці.

Ось наїхали Мельники з-за Едмонтона: „Вули то хлопці чорняві, задираки, вовком зивились. Піданглізовані, але українською купують тримають“. Напередодні шлюбу молоді вярджали за прастраним звичаєм та співали, як колись: — Тепер же ж маши мене! — Олєг, коли прощався з матюмо, сказав, що ніколи не буде менішати і цілковито віддасться своєму фахові. — І тому ти сумна, Іно? — Невже ж це дивус тебе? Мирон мовчав. Він відчув, що порожніми видались би пій дівчині слова, якими хотів уневажнити колись сказане слово. Ця дівчина ще не доросла до світської легкдушності, — подумав він. — А може вона й переросла, може в ній промігачіть початку до кращого порозуміння людини з людиною? Початок до безперечної вартості слова. Мовчав ішли вони назад і мовчки подали собі на прощання руки. Не вистачало і Миронів легкдушності на те, щоб розізнати в коханий дівчині віру в слово, або послати її вимоги до нього.

Ірина Ш. Шуварська
НЕХАЙ НЕ ПОЛОВА...

— Я вам пізніше щось скажу — шепнула Іна. Мирон хотів поглядати її чорне, хвилює спадюче на плечі, волосся. Але він не рушився, лише дивився на дівчину. — Іно, — сказав по хвилині, — коли я перед кількома днями приїхав до цього містечка і побачив вас на лідці в свого приятеля, маестра Несторовича, то був готов віддати йому славу, талант і все, що маю, щоб у заміну відступити мені свою ученицю. Вчорі я відчув, що мій концерт принесе вам радість, і тоді дякував Богу, що маю талант. А коли з квітами від публіки отримав ваше запрошення на Святий Вечір, тоді мені захотілось бути незрівняно більше обдарованим і бути безмірно кращим; таким, щоб ви не розчарувались, глянувши на мене зблизка.

Іна дивилась в огонь догорючої свічки. — Я не міг не прийти, хоч вчора ще мав виступати в іншому місті... Іно, він мовчав. Вже несприємно вражалої мої слова? Вже більше нічого не скажу! Дівчина взяла його за руку. — Ходіть! Ходіть скорше; хай нас не бачать. Тільки тепер пригадалось Миронів, що він не єдиний гість, що тут бавиться ціле товариство-приятелі Іни. Вона поправила його до перепеченого. Поміг їй одягнути хутро, сам накинув плащ і взяв капелюх. Вийшли в ясну віддівну ніч. Ішли тихими, снігом вкритими вулицями. Мовчали. В даліні засвітився поїзд. Миронів уловило, як тяжко буде прощатися з Іною. — Ти мені хотіла щось сказати! — заговорив, щоб відігнати небажану думку, і не примітив, як звернувся до дівчини на ти. Перекодили містечком через замарлу річку. Іна підійшла до поруччя й, дивлячись у срібно-білий спокій, задумано промовила: — Я люблю тебе.

— Іно! — немов гарячий вугіль з попечених рук, впадо і їм з тремтливим уст мужчини. — Це єдина чорна плямка в тоб відізналась. Чому такий колючий жар? — Мироне, я сказала правду! — Не розуміючи закиду, дивилась перелякано на нього. Він розгублений стояв перед нею. — Так, Мироне! — Кивнула перекоплено головою. — Мене — старого? — Тебе негарного! — Засміялась. Мирон раптово адихнув повітря і з розмаху обняв і підніс дівчину. Захоплений щастям, і з пошаною до нього, поцілував її обережно в чоло, олускаючи на землю. — Коханий, світ не снігом, квітами покритий; вдихається п'янке повітря, серце зачароване завмирас. Ще не йдім додому! Переїдемося. Природа немов для них покляла білі килими, накидала срібла в голі руки корчі та дерев і, відчинивши широко зіркові очі, замінала, наче хотіла вслухатися у радість двох людей. Іна зложила руки, мов до молитви, і з глибини її серця вирвалось: „Мамо!“ — Мироне, мені здається, що моя мати іде радісно всміхнена з нами. В один Святий Вечір пережила вона трагедію, і вже до смерті тільки сумно всміхалась. — Що твоя мати пережила? — схилився Мирон. — Іспит... Вже мала чоловіка й залюбулась в іншого. До та приходить молодий товариш, учитель музики, грати в шахи. Мати була дуже гарна, і він все частіше відвідував їх. Мовчки дивилась на маму, мама на нього. Та во багато старший від мамі і дуже скоро відчув, що він зайняв людина. Сильно переживав втрату любови дружини. Прийшла зима. Батьки запросили приятеля на Святий Вечір. По полудні того дня захворів тато. Мусів негайно піддатись операції. Мати, стурбована, все ж раділа при думці, що проведе вечір з Олегом, так звана зустріч. Вже не було часу повідомити його про хворобу тата. Він мешкав за містом і не

мив телефону. В хвилині ж перед умовленою годиною його приходу, занепокоїлось в мамі сумління й вона втекла до шпиталю. Тато був в операційній залі. Сильно схвилювана побігла до знайомих і там несподівано зустріла Олега. Перепросила його, що не була вдома, і чим скорше залишила приятелів. Олег вийшов за нею. Дивлячись гарячим зором на маму, сказав, що не був в них, бо довше не годе спокійно пригладитись жінці, яку любить. Своєю ж гіршіми думками не хотів порушувати святості Радвяного вечора. Мати здивовано слухала. Олег благав довіряти йому й дозволити відправити її додому. Переглянувшись свого, раптом в безмірне висрогло почування, мати майже неспритомо крикнула, щоб він, ради Бога, більше не показувався їй на очі, бо присутність його забрав їй спокій; однак ніколи не забере розуму і тому хай він змилюється; хай іде і більше не приходити. Так вони розстались. Вночі змер тато. Мати знала, що втратила вірного друга й була невтішна. Після похорону поїхала до свого батька. Незадовго виродилася й... — Чому ти змінила своє прізвище? — запитав задумано Мирон. — Після смерті мамі й діда адоптували мене чужі люди. Але звідки ти знаєш, що це не прізвище моїх батьків? — Та ж я той нещасний Олег, Іно! — Твоє ж ім'я — Мирон! — Мирон Славєтський — мов псевдо. Іна опустила голову і нічого не відповідала. Під ногами хрустів сніг. На неві блимали зірки, немов от-от розпалачуться небесні огні. Дерев і корчі протягали сріблом акриті руки — перекупи, що продають парчу. Мирон взяв Іну під руку. Вона піднесла голову. Личко її було безмірно сумне. — Що з тобою, Іно? — Краще б я тебе не зустрічала, Мироне. Тепер боліше відчувати самоту.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

ФРИЗЕРКА.
Мусить бути досвідчена.
Стала праця — добра платня.
Голоситесь:
JOHN HAIRDRESS
69 East Post Road, White Plains
Phone: White Plains 9-3690

TRIMMERS
До прикрашування капелюхів.
Досвідчені. Добра платня, при-
ємне оточення. Голоситесь
сьогодні.
MAYFLOWER HAT CO.
1887 Bathgate Ave., Bronx, N. Y.
Phone: CY 9-5266

ОПЕРАТОРКИ.
Досвідчені в шитті суконок і
комплектного одягу. Можна за-
робити \$55 тижнево і більше.
Стала праця. Голоситесь:
RAY DRESS CO.
154 Baithe St., Brooklyn, N. Y.
(2 Block Court St.) Cross Town
Bus.

БУДІВНИЧІ
УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА
КОМПАНІЯ
Вудуємо виключно для украї-
нців по цілій Америці. Маємо бу-
дівельну проблему? Кличте нас.
Школа, Церква, Бар, Дом
та інші проекти. Головні інж.
В. Сімаков. Просимо нас пи-
сати:
UKRAINIAN CONSTRUCTION CO.
99 Elmwood Ave., Irvington, N. Y.

Вступайте в глени
УНСОЮЗ!

УВАГА! Кентон, Акрон,
Клівленд, Лорейн, Понт-
тава, Шарон!
Слухайте для 28-го березня
1954 р., українські передачі
англійською мовою іа радіо-
станції: КЕНТОН, ОГАНО:
WHBC — 148C
WHBC FM — 94.1
год. 4:00 понод.
WCMW — 1060
год. 6:00 понод.
Комітет, Укр. Народ.
Містечка при Філі
У.К.К. — Кентон.

УВАГА!
Українські Книгарні, Кооперативи, Крамниці та все
Українське Громадянство Америки і Канади.
ВЖЕ ВИПУШЛИ 3 ДРУЖИ
оригінальні багато-колірні репродукції картин для
СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНИХ ПОБАЖАНЬ
арт. мал.
МИКОЛИ АНАСТАЗІЄВСЬКОГО
Мико величезних копій репродукції і друку — ціна та
свиста що в минулих роках — днес за копією 10 цт.
Група зображення мають раб. — Комплекти: 12 штук
з копіями (7 родин листів) за надісланим \$1.00
випишав відплатити поштою:
M. ANASTASIEVSKY, M.A.
569 S. Smith Ave. Tel. RI 1722 St. Paul 7, Minn.

МУЗИЧНІ ТВОРИ
БАСИЛЯ БЕЗКОРОВАПНОГО
НА ФОРТЕПІАНО
Козацька Дума \$1.50, Ой Морозе \$1.50, Заграй ми цигане
\$1.00, Родне етотіце \$1.50, В гаю зеленім \$2.00, Спомини
а гір \$1.00, Ой і зрада \$1.00.
НА ЧЕЛБІ ФОРТЕПІАНО:
Ноктюрн I \$2.00, Ноктюрн III \$2.00, Ой Морозе \$1.50,
Ой зиди \$1.50.
Замовляйте на адресу:
W. BEZKOROWAJNYJ
117 Buffum Street, Buffalo 10, N. Y.
Гроші платяться при отриманні нот.

HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue, Philadelphia 23, Pa.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ ПЛАТІВКОК,
Найкращі патефонні — найліпших марок.
Великий вибір українських ВЕЛИКОДНИХ КАРТОК
14 за \$1.00.
Приймаємо замовлення поштою. — Масно також
виставляти картки польські, німецькі й російські.
Відчинено денно 9:30-9 вечора. В неділю до 2 понод.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!
Одним з представників найкращих
швейцарських годинників "ОМЕГА"
в самому серці української громади
на півночі поручає найкращий мо-
дель "ОМЕГА АВТОМАТИК" годин-
ника, що самий надрукується.
Ціна від \$71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-карато-
вих виробів з золота і срібла на да-
рунок з різних нагод. Ми тіпшмося
вже 39 років великою українською
клієнтелею не лише в Шікаго, але й
в інших містах по всій Америці та С. О.
Д. замовлення Гарантуємо і вер-
таємо гроші, якщо нема 100% задо-
волення. Догідні сплати без відсот-
ків. Говоримо по-українськи! При-
ходьте, телефонуйте, замовляйте
поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Selcey 3-5753

„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“
вже в друку. Перепишемо оцим всім інтересованим, що поляє ці книжки дещо при-
писали, але це сталося виключно з технічних причин.
На проголошених 1,000 передплатників — зголошено поважне число. Зголошля-
ся наші люди з США, Канади, Франції, зі всіх поселень української еміграції ба навіть
з далекої Австралії наспили запити про цю книжку. Це найкращий доказ корисності і
потреби такої книжки та її популярності.
Книжка поширюється у продажі під кінець квітня — на початок травня н.р.
І тоді негайно доставити її всім тім, що досі зголошляся, по ціні \$5.00.
Для всіх інших, що не пришлють передплати, книжка коштуватиме \$6.00
плюс 25 цт. на пошту пересилку.
Читайте це і переказуйте своїм приятелям! Користайтеся з нагоди і пришліть пе-
редплату на адресу:
Dr. A. T. KIBZEY
4651 BRADEN AVENUE,
DETROIT 10, MICH.

ХРОНІКА МОНТРЕАЛЮ, КАНАДА

Метро в Монтеалі.

По усеї силі доматинних
мешанців метрополі Канади
міста Монтеалю комісія тран-
спорту на міській раді ріши-
ла почати перші вступні приго-
товування до побудови підземної
залізничної т. зв. Метро. Монте-
алі належить до найбільш роз-
винених міст Канади і тому має в цен-
тральних ділянках деякі дуже
вузькі вулиці. В деяких міс-
тах головні вулиці так за-
будовані автоматами, що не
надаються утруднені вилас-
ти населення. До цього треба
додати, що по всій Монтеалі
має тепер більш півтора
мільйона населення, а простір
його є більший, як Нью-Йорку.
Супроти такого стану речі під-
земна залізниця т. зв. субвей,
якнайшвидше кончеюється. На разі
є проєктів дві найкращі за-
мітити, що місто Монтеалі пере-
будовується в будівлю метро,
якого будова має доходити до
кінця і вже мабуть весною
буде відданий до загального
користування.

Business Opportunity

ЗНАМЕНІТА НАГОДА!!!
Gro-Del-Beer — Морозний харч.
Huntington, L. I.
Модер. пошій вибір — знамені-
ти для подарунка, зимовий
тижні, дохід \$900 — в літ \$1,500.
Власник відходить — мусить
продати. Клієнти RA, 8 3431
Mrs. Parisi, 31-32 — 14th Street
Astoria, L. I.

UNION CITY — TAVERNA на
продаж, д. добре положення;
добрий бізнес з доходом \$270
з будинку. Також багато інших
фам на продаж. Chase & Co.,
220 So. Main St., Manville, N. J.
Loretta Jablonski, Broker, Somerville
8-4455; вчорамі EL 6-1591

Таверна і гостиниця при рух-
ливій гайбі в North Jersey; бл.
озера. Купуйте перед 15 квітня
і заощадите гроші. REGIS R.
RALPH, BROKER, 66 Main St.,
Newport, N. J. Tel.: NEtcong
2-1128; якщо не відповіди-
ка, продає. NEtcong 2-1161.

Перебудова каналу Сен-Лоренс.

З надзвичайним захопленням
приймає місто Монтеалі проєкт
нові виступи про прихильне
настановлення американських у-
рядових чинників, а головне
згоду стейту Нью-Йорк на пере-
будову великої ріки, а радше
притоки Сен-Лоренс, щоб вона
була здатна до плавання великих
кораблів. Коли б це діло було
покінчене, то вартість і так
дуже великого монтеальського
порту надзвичайно зросте. Пис-
ля розбудови ріки місто Мон-
теалі стало б одним із най-
більш торговельних міст світу.

Посол Старчецький в Монтеалі.

З нагоди 40-річчя тов. „Про-
світа“ в Монтеалі відбувся
при вул. Сентер величавий
бенкет при дуже великій скі-
лості прийнятих. Було запроше-
но дуже багато делегатів від
різних установ та духовенства
греко-католицьких та право-
славних церков. Надзвичайно
присильно виступав прибуло-
го спеціально на це торжестве
новообраного посла до феде-
рального парламенту в Оттаві
посадника доволі великого міс-
та Ошави п. Старчецького. З
його промови виявилось, що він
є вихованком давньої рідної
школи, що була організована
при товаристві „Просвіта“. Він
закликав прийняти до ширшої
праці для української справи в
Канаді.

Український Тиждень на Мек-Гіл Університеті.

Останніми часами, головне
через наплив нової еміграції,
число університетської молоді
на високих школах в місті Мон-
теалі дуже збільшилось і до-
ходить сьогодні до кількох де-
сятків. При університеті Мек-Гіл
організовано український клуб
на якого головує обрано п. Любу
Слозар. На жаль, не всі украї-
нці пишались до цього украї-
нського клубу, деякі з них ще
стидаються „признатись“ до
своєї нащадності, хоч універ-
ситетські власті дуже прихильно
відносяться до української
справи.

Мин. року, заходом цього ж
українського клубу організо-
вано в дніх від 2—7 листопада
т. зв. „Український Тиждень“ на
Мек-Гіл університеті. М. і у
програмі „Українського Тижня“
в четвер 5 листопада відбувся
у великій університетській за-
лі концерт славної української
експікати Донни Греско, яка
приїхала сюди із Нью-Йорку.

Діяльність Плат-Пріяту.
Допоможіть організації до
платового уряду в Плат-Прія-
ту. Останню відбулися загальні
збори, на яких обрані нові

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДИ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДИ АВТАМІВ

Постараємося для Вас про-
еграти Лайсенсу. Наші учні
дистають диплом. Помагаємо
в одержанні праці. Інструк-
ції в українській і англійській
мові. **КУРСИ ДЕННИ, ВЕ-
ЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ.** Інструк-
тори фахівці. Залож. в 1916.

L. TUCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN
AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., бл. 10th St.
NEW YORK CITY

УВАННЯ

**ЧОЛОВІЧЕ УВАННЯ І ПЛА-
ЦІ** практичний дарунок на
кожну нагоду. Мало який-
небудь нові, чудово вшиті. Та-
кож для ваших близьких в Бе-
роні від \$15.00.
LOUIS SANDERS
1541 First Ave., New York City
(Між 80-81 авт.)

INCOME TAX

В справах:
INCOME TAX
REAL ESTATE
GENERAL INSURANCE
Зайдіть до:
BARTKIN & MARTINEC
Agency
309 E. 14th Street
New York 3, N. Y.
Tel.: GR. 7-4550
• NOTARY PUBLIC •

управу та Контрольну Комісію.
Головою обрано п. інж. Миколу
Дідуха. Місто гол. п. Мик. Мон-
чака, секретарем п. інж. Савку,
скарбничкою п. Маріо Баранов-
ську, а п'ятим членом пано
Мариняк. До Контрольної Ко-
місії обрано пп. Лебеда, Бри-
нявського та Матикаша.

Головним завданням Пла-
стику є придбання пластово-
го дому: на нього призначено
досі лише три тисячі. Новий у-
ряд постановив, щоб перейти
головно по батьках пластові
іс декларациями на пластовий
дім.

Українські катедри на Фран-
цузькому Католицькому
Університеті.

В цьому шкільному році на
Французькому Католицькому у-
ніверситеті урочисто відкрито
катедри з ділянки українсь-
кознавства: д-р Донцов викладає
„Українська Література“, д-р
Русов — „Переклади з українсь-
кої мови на англійську“, д-р За-
леский — „Славянська література“
і Семінар української мови; м-р
Бринявський (в заступстві) о.
д-ра Назарка, що перебуває в
Римі) — „Історія Унії на Украї-
ні“, м-р Ю. Левинський, як аси-
стент о. Залеского — „Перший,
другий та третій курс україн-
ської мови“.

Листопада Академія.

Дня 7 листопада заходом
монтеальського Відділу КУК
установлено в залі Плато-
Голд листопадову академію.
Після відкриття головою КУ-
К-а п. Гукала та апелю війсь-
ковиків, хор т-ва „Просвіта“
відіграв низку пісень, з яких
найкращою була пісня „Ой, з-
за гори чорна хмара встала“.
Знаменитий реферат про листо-
падний зрив вів голосом інж. О.
Вачинський. Після цього сліду-
вав сольовий п. Гасов та ви-
ступ православної громади св.
Сотії. Пани Шумейки відіграв-
ли „Валдун про побратима“,
а кінецьом тожкою був ви-
ступ хору УНО під мистецьким
проводом проф. Гроловського.
На загал академія випала
далеко слабше, як минулими
роками.

Закінчення сезону Спорт. Тов.
„Україна“.

В неділю, 8 листопада в залі
читальні „Просвіта“ в ділянці
Пойнт-Сент-Чарль відбувся чаї-
ний вечір при великій участі
прихильників. Приготовлено кілька
смаків, а сензаційною тожкою
вечора, який з'єднав загальне
признання, був виступ жіночого
квартету під проводом панни

ПОДІЯКА
Складасмо оцим сердечну подяку всім, що взяли участь
у похороні

бл. п. Павла Левуша
Щира подяка від Родичів всім людям, що відвідували
Покійного в похороннім заведенні та що прибули з далеких
сторін на похорон, віддаючи тим Пому останню послугу.

Дякуємо всім, що зложили жити та востаннє на цій зем-
лі прихилили Нашого Любимого Сина.

Дякуємо всім, що співчували в нашому смутку, жертву-
вали Служби Воїм по багатьох церквах і монастирях.

Дякуємо членам відділу УНСОЮЗ, де Павло був членом
та за кожне добре учинене діло.

Дякуємо Отцеві В. Довгощеві, що удинив останню при-
слугу, за всі похоронні відправи і за провід в похороні.

Дякуємо всім Знайомим і незнайомим, які прислали
висловлю співчуття по втраті Нашого Любимого Сина.

Горем прибиті
Родичі — **ГРИГОРІЙ І ТЕКЛІ ЛЕВУШІ**
рідні **БРАТІ І СЕСТРИ.**

У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ЗВІСНОГО
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО

KOWBASNIUK ACE CY
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Близь Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

ПІНФАРТ продаємо на всі кораблі
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній
пошті.

АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спро-
вадження рідних і знайомих до Америки.

ОВЕЗПЕЧЕННЯ (асекурція) — від огню, нещасливих ви-
падків, нещаст. Забезпечуємо життя, меблі, вікна
автомобілі, футра, біксетерію та інші.

ПЕКАДО дома та вського роду бізнесу
ПЕКАДО (переклада пакунок за границю).

ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (NEW YORK INCOME TAX)
Гіра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: Від 9:30 рано до 8. веч. В суботу:
від 10:00 рано до 4:00 понод.
В неділю: від 10:30 по 2 понод.

„WHAT CRIME HAS HE COMMITTED?“
THE QUEEN DEMANDED
„HE CAME TO ANTHON TO KILL YOU,
MY QUEEN.“ TOMOS REPLIED.

— Якого злочину він допу-
стився? — запитала короле-
ва. — Він прийшов до Анто-
ру, щоб забити вас, моя коро-
лево! — відповів Томос.

— Я не вбивав жінок, і я
не прийшов сюди, щоб вас
забити, — сказав Тарзан. —
Так тоді, що ви робите тут?
— спитала королева.

— Я вже два рази вни-
сав цьому чорноному чолові-
кові, як я сюди прийшов, —
відповів Тарзан. — Запита-
йте його. Я змучений, щоб
визнаювати.

Із диким ревом Томос ви-
тягнув свій меч і скочив впе-
ред. — Дурний дикун обра-
жає мою королеву, — зарив-
чав він. — За це я його вб'ю.

MISCELLANEOUS

CHINCHILLAS
продаж зі стратор — 3 пари
високоякісних і випробува-
них самців. Тільки \$1,250 з
клітками і інші. Клієнти:
HUBBARD 7-6222 — N. J.

ШЕНШІЛІ
НА ПРОДАЖ
ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

3 огляду на переїзд за кіль-
ка тижнів на полюддя, пере-
шусмо кількість наших пере-
шисних звірят, всіх расових і
ресторанів в Н.С.В.А.
Ви маєте тепер нагоду розпо-
чати цей розвиваючийся до-
ходний бізнес, або поліпшити
якість вашого теперішнього кон-
тингенту.

Смислово низькі ціни, почина-
ючи \$400 за пару. Не пропустіть
цієї рідкої нагоди. Клієнти або
пишіть зараз!
ESMONT CHINCHILLA FARM
Lamington-Pottersville Road
Far Hills, N. J. P. O. Box 288
Telephone: Peapack 8-0882

REAL ESTATE
ФАРМА НА ПРОДАЖ.

170 акрів, 16-кім. дім, 2 сто-
доли, 2 курники, гараж на 2
авта — 1 кахлеве сіло. Надасть-
ся на пансон, або їм винудо-
уючих. Пишіть до: T. Mayer,
Augusta, N. J., Sussex Co., або
телеф.: Branchville 2238.

REAL ESTATE

МУРОВАННИЙ ДІМ на продаж.
Легко до переобладнання на 2-ро-
динний, 2 кухні, 2 лазні, ви-
стижно гаряча вода, газ, пар-
огрівання, 3 поверхи, велика ве-
ранда, 10 річної величини кім-
нат. Готівки \$11,000 з мортге-
жом \$12,000. A. Gamsaragan, 18
Barrymore Blvd., Franklin Square,
L. I., Tel. FL 4-1467.

БУНРЕ АВЕ. — PELHAM BAY
2 рол. дім, містимий на 6 і 6
олив. огрівання, 2 гаражі, 1 бл.
до школи, склепів і підземки.
Добрі умови.

SCOVOTTI
1717 Crosby Ave., Bronx, N. Y.
TV 2-3711

South Jersey — Real Bargains
Фарми, відпочинкові домівки
Бізнесові нагоди, посольств.
Пишіть до нас Ваші вимоги.
J. J. ANGELO
Hammon, N. J. Phone: 1100

ПРО РІЗНОГО РОДА ТВОРІСТЬ
Богдана Лепкого
додається в брошури
ВОЛОДИМИРА ВЕЗУШКА
БОГДАН ЛЕПКИЙ

Ціна 25¢
Замовлення з належністю
слати до:

„СВОБОДА“
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Посмертна Згадка
СТЕФАН ЗАВАДОВСЬКИЙ,
член відд. 210 УНСОЮЗ в
Бронкс, Н. Я., помер по дов-
гій і тяжкій недужі 14-го бе-
резня 1954 р., в 62 році жи-
ття. Покійний був переді-
ком і масіром згаданого відд.

Похорон відбувся в середі, 17-го бе-
резня з похоронного заведе-
ння до костела St. Antony, від-
так на цвинтарі St. Rymonds,
Bronx, N. Y. Остання в смут-
ку дружина Маріо, двоє си-
нів, дві дочки, двоє зятів і
3 внуки. — В. П. II.

М. Франко, секр.

Ділимось сумною вісткою з нашими Рідними
і Знайомими, що з волі Везишнього відійшла від
нас 23-го березня 1954 р., наша Пайдорожча Дру-
жина й Матір

бл. п. АНАСТАСІЯ ДЗІВАН,
проживши задовго 37 років. Похорон відбув-
ся в суботу, 27-го березня 1954 р., О ГОД 9-й
РАНО З ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ П. ЯРЕ-
МА, 129 Е. 7-го вул., в Нью-Йорку, на які запро-
шують горем прибиті

чоловік **ІВАН ДЗІВАК**
син **ВОЛОДИМИР**
дочка **МАРТА.**

IVAN DZIVAK
191 McKibbin St., Brooklyn 6, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3252. Образливий.

„I HAVE TWICE EXPLAINED HOW I
CAME TO THAT RED-FACED OLD
MAN.“ TARZAN REPLIED „ASK
HIM, I AM TIRED
OF EXPLAINING.“

„I DID NOT KILL WOMEN, AND
I DID NOT COME HERE TO
KILL YOU.“ TARZAN SAID.
„THEN WHY ARE YOU HERE?“
DEMANDED NEMONE.

— Я вже два рази вни-
сав цьому чорноному чолові-
кові, як я сюди прийшов, —
відповів Тарзан. — Запита-
йте його. Я змучений, щоб
визнаювати.

Із диким ревом Томос ви-
тягнув свій меч і скочив впе-
ред. — Дурний дикун обра-
жає мою королеву, — зарив-
чав він. — За це я його вб'ю.

„МІЗАР“ —
Ворог Ревматизму

Випробування середина проти
ревматизму і перестуди. Допо-
магає при болях в руках, ногах
і в крижах. Усі ці недуги зни-
щують після вжиття „МІЗАР“.
Великий спокій коштує \$7.00. На-
лежність посылати разом з
замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

ПАДІТЬ У ЛЕГКИЙ
СНОСТЕ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕРЛО СЕЛВІНГТОН

МАШИНИ
Переробля-
ють до
ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Ма-
ємо також нові і перероблені
українські машини. Раху-
нок машини. Офісний при-
лад. Потрібно звертати.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-9086

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5355

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИТЯГНУТІ
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІ
Контрольована темпера-
тура. Модерна каліція